

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 474/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. novembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti L. P., a. s., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. F., B., vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012, sp. zn. Rvp 10809/2012, sp. zn. Rvp 10810/2012 a sp. zn. Rvp 10811/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v bližšie neoznačených konaniach a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L. P., a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012, sp. zn. Rvp 10809/2012, sp. zn. Rvp 10810/2012 a sp. zn. Rvp 10811/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L. P., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 18. júla 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti L. P., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012 až sp. zn. Rvp 10811/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“), pričom sťažovateľka neuviedla spisové značky konaní pred krajským súdom.

Sťažovateľka v sťažnosti identifikovala napadnuté konania krajského súdu len údajmi o osobe dlžníka a výškou dlžnej sumy. Zoznam sťažovateľkou označených dlžníkov a tomuto zodpovedajúce spisové značky konaní pred ústavným súdom tvorí prílohu tohto uznesenia.

2. Sťažovateľka v sťažnostiach uviedla: „Sťažovateľ dňa 14. 06. 2010 podaním návrhov zo dňa 07. 06. 2010 na Krajskom súde Košice začal konanie vo veciach nečinnosti orgánu verejnej správy vedených podľa ust. § 250t OSP proti odporcovi: Obvodný úrad Košice, Štúrova 29, 041 51 Košice pre nečinnosť v priestupkových konaniach začatých podľa § 21a ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Celkom sťažovateľ podal 13.687 samostatných návrhov. Jednotlivé konania na Krajskom súde Košice boli identifikované podľa dlžníka sťažovateľa a predmetu sporu, ktorého sa týkalo konanie o sťažnosti pre porušenie základného práva sťažovateľa pred Ústavným súdom SR, v súvislosti s ktorým došlo k spáchaniu priestupku podľa zákona č.21a ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z.…”

Sťažovateľovi nie je známe, že by porušovateľ vykonal akýkoľvek procesný úkon v Konaní, a to napriek tomu, že od podania návrhu uplynulo temer 24 mesiacov!

Vzhľadom k časovo enormnej stagnácii konania sa sťažovateľ rozhodol využiť svoje právo a v zmysle ust. § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov podal listom zo dňa 03. 08. 2011 sťažnosť na postup súdu smerujúcu proti porušovaniu práva na verejne prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov... Na túto sťažnosť reagoval predseda krajského súdu listom zo dňa 25. 08. 2011 Spr. 162/2011 tým,

že sťažovateľovi oznámil, že porušovateľ právoplatne rozhodol o všetkých návrhoch sťažovateľa. Z predmetnej odpovede však nie je zjavné, že došlo aj k rozhodnutiu v Konaní. Rozhodnutie v Konaní doposiaľ sťažovateľovi oznámené nebolo.

Tvrdíme, že postupom porušovateľa došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa systematicky zaradeného do katalógu práv na súdnu a inú právnu ochranu. Konkrétne, porušovateľ svojím postupom porušil a sústavne porušuje právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď bez zjavných príčin, svojou nsystematickou prácou spôsobuje sťažovateľovi neprimerane veľké ťažkosti - obmedzuje jeho vlastnícke právo, pretože po dobu viac ako 15 mesiacov nie je schopný vyriešiť pretrvávajúci stav právnej neistoty.

Porušovateľ svojím postupom taktiež porušil a sústavne porušuje právo sťažovateľa na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl.6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konanie súdu, k dnešnému dňu v trvaní viac ako 15 mesiacov, keď sťažovateľ spolupracuje so súdom, v podanom návrhu označil všetky dôležité skutočnosti a podložil ich relevantnými dôkazmi, pričom doposiaľ nedošlo k rozhodnutiu, nemožno hodnotiť tak, že by garantovalo rozhodnutie o veci v primeranej lehote.“

3. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) Základné právo spoločnosti L. P. a.s... na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu Košice v Konaní porušené bolo.

2) Krajskému súdu Košice prikazuje, aby v Konaní konal bez zbytočných prietahov.

3) Spoločnosti L. P. a.s... priznáva finančné zadosťučinenie v sume 830,- €...

4) Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť spoločnosti L. P. a.s... trovy konania, tak ako budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nález, na účet jej právneho zástupcu a to do troch dní od právoplatnosti tohto nález.“

II.

4. Podľa § 31a zákona o zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

5. Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

6. V danom prípade sa sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012 až sp. zn. Rvp 10811/2012 týkajú tých istých účastníkov konania (sťažovateľka a krajský súd), pričom navyše sú takmer identické z hľadiska právnej argumentácie použitej v nich sťažovateľkou, ako aj z hľadiska právneho problému, ku ktorému bude potrebné zo strany ústavného súdu prijať meritórny záver.

S prihliadnutím na obsah sťažností a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, a totožnú právnu argumentáciu sťažovateľky rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012 až sp. zn. Rvp 10811/2012 spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 10808/2012 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať, ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili [písm. a)], označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody [písm. b)], a označenie, proti komu smeruje [písm. c)].

Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

11. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

12. Podstatou sťažností je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v neoznačených konaniach o žalobách podľa § 250t OSP pre nečinnosť Obvodného úradu v Košiciach v priestupkovom konaní.

13. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom – advokátom, v textoch sťažností, ako ani v petite neuviedla spisové značky, pod ktorými sú ňou namietané konania pred krajským súdom vedené, čo je zjavne v rozpore s § 50 ods. 1 písm. b) zákona o ústavnom súde. Sťažovateľka v sťažnostiach identifikovala napadnuté konania krajského súdu len údajmi o osobe dlžníka a výškou dlžnej sumy. Predmetnými žalobami podanými na krajskom súde namietala postup v konaniach pred Obvodným úradom v Košiciach, pričom zo sťažností a ich príloh nevyplývajú ani spisové značky konaní pred Obvodným úradom v Košiciach.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že sťažovateľkou predložený návrh rozhodnutia vo veci samej (petit) nie je vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre jeho rozhodnutie v uvedených veciach a v súlade s § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľka síce v petite podaných sťažností uvádza, ktoré jej základné práva mali byť porušené, rozchádza sa však v presnom označení súdu, ktorý mal byť ich porušovateľom, keď v bodoch 1 a 2 označila za porušovateľa krajský súd

a v bode 4 označila za subjekt, ktorý je povinný uhradiť jej trovy konania, Okresný súd Bratislava I.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že z dôkazov predložených sťažovateľkou nijako nevyplýva, že by sa konanie vedené pred krajským súdom malo týkať dlžníkov označených sťažovateľkou v sťažnostiach, ktoré sú predmetom tohto uznesenia. Sťažovateľka ústavnému súdu s návrhmi doručila len prvú stranu listiny označenej ako „*Potvrdenie o prijatí podaní*“ (zoznam vyhotovený sťažovateľkou, ktorý obsahuje identifikačné údaje o 13 687 dlžníkoch a výške dlžnej sumy) s prezenčnou pečiatkou krajského súdu zo 14. júna 2010, z ktorej nevyplýva, že by obsahom konania na krajskom súde boli aj konania týkajúce sa dlžníkov, ktorých v sťažnostiach označila.

Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená advokátom. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, II. ÚS 267/2011). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Uvedený dôvod považoval ústavný súd za dostatočný na odmietnutie sťažností pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri ich predbežnom prerokovaní.

14. Ústavný súd tiež pripomína, že v konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a tiež práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení. Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

V tejto súvislosti ústavný súd, podobne ako už uviedol v súvisiacej právnej veci sťažovateľky vedenej pod sp. zn. IV. ÚS 490/2012, poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľka nepreukázala podanie kvalifikovanej sťažnosti na prietahy v konaní adresovanej predsedovi krajského súdu. Sťažovateľka nepredložila ústavnému súdu žiaden dôkaz o vyčerpaní označeného právneho prostriedku vo vzťahu ku konkrétnym dlžníkom označeným v ústavných sťažnostiach. Z príloh sťažností predložených ústavnému súdu (podanie sťažovateľky adresované predsedovi krajského súdu z 3. augusta 2011, písomné vyrozumienie predsedu krajského súdu právneho zástupcovi sťažovateľky z 25. augusta 2011) nevyplýva, že by sa týkali dlžníkov uvedených v sťažnostiach predložených ústavnému súdu. V označených dôkazoch nie sú uvedené ani spisové značky napadnutých konaní, ani označení dlžníci, ktorých presná identifikácia je uvedená v predmetných sťažnostiach doručených ústavnému súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd zastáva názor, že sťažovateľka sa domáha ochrany svojich práv postupom krajského súdu v bližšie neoznačených konaniach prostredníctvom sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy tiež predčasne, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažností z dôvodu neprípustnosti.

15. Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažovateľkou podané sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí, ako aj z dôvodu neprípustnosti. Keďže sťažnosti boli odmietnuté, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. novembra 2012